

9. תיק 31706 - קדם בג"צ

העדר נהלים להנפקת היתרי כניסה לתחום הרשות הפלסטינית בעזה, מכוח צו צבאי ישראלי שהוטל ב-1994 לפיו אסורה כניסה לעזה, אלא בהיתר אישי.

ב-17.5.94 חתם המפקד הצבאי הישראלי של עזה על הוראה האוסרת כניסת תושבי ישראל אל תחום הרש"פ אלא אם קיבל התושב היתר אישי. אולם מאז שורת אנדרלמוסיה גמורה בכל הנוגע לכניסת תושבי ישראל לרש"פ עד כדי מצב בלתי נסבל.

מאות אנשים ניסו להיכנס וחזרו כלעומת שבאו, ביניהם בני משפחה של תושבי הרש"פ, נשים הנשואות לתושבי הרש"פ שיצאו מעזה לביקורי משפחה בירושלים בגדה ובישראל, ולא הצליחו להיכנס חזרה, מורים, סטודנטים, סוחרים, עיתונאים וכו'.

במהלך בירורים של חודשים שערך המוקד, לא עלה בידינו לגלות כל שיטה מסודרת לקבלת מידע על כניסה, על זכאות לכניסה או אפילו מי הרשות האחראית להנפקת אישורי הכניסה, הצבא או המשטרה. נציגי שתי הרשויות זרקו את האחראיות על כתפי הרשות האחרת.

פנייה לפרקליטות המדינה בנדון נערכה ב-5/95. כתוצאה מכך הוחלט כי האחראיות על הכניסה לעזה מוטלת על הצבא ונקבעו סידורים טכניים וארגוניים לטיפול בכניסות מסודרות לעזה.

קשה כיום לומר כי הכל תקין בעניין כניסה לעזה ופועל כשורה, אולם משנקבע מי הגוף האחראי ונקבעו ההסדרים הארגוניים, קל יותר לטפל בבעיות האינדיבידואליות המתעוררות.

10. תיק 7735 - קדם בג"צ

תושב עזה, הלומד הנדסה אזרחית בגרמניה, חזר לצורך חופשה וביקור בעזה בתחילת 1995 כשבכוונתו לשוב ללימודים, לקראת תחילת הסמסטר, בגרמניה.

במחסום ארז לא התירו הישראלים את כניסתו לישראל, לצורך מעבר לנתב"ג ומשם לגרמניה.

בעת שנאסרה כניסתו מעזה לישראל החזיק בכל המסמכים הנדרשים, בכללם כרטיס טיסה לגרמניה.

פניית המוקד בעניינו לרשויות נענתה בתשובה שיצא מעזה למצרים ומשם לגרמניה. האיש התייצב בגבול הישראלי-מצרי ושם מסרו לו הפקידים המצריים כי "אין מתירים כניסה למצריים למי שנושא תעודת מעבר ישראלית".

נערכה פנייה לפרקליטת המדינה, שבעקבותיה קיבל ההיתרים הנחוצים ויצא לגרמניה (אם כי באיחור ניכר).

11. תיק 8021 - קדם בג"צ

ד"ר מ.ע., תושב ירושלים, מרצה באוניברסיטה האיסלמית בעזה, אינו מקבל היתר כניסה לעזה ולפיכך, אינו מלמד ומושבת מעבודתו. עד אפריל 1995 קיבל היתרים ומאז, אינו מקבל עוד. הוא פנה למת"ק הישראלי בעניין היתר כניסה ולא קיבל תשובה, נסע 3 פעמים למחסום ובפעם השלישית נמסר לו בע"פ, לאחר שעות המתנה מרובות, כי הוא מנוע מכניסה. נימוק לא נמסר. גם מאמצי המוקד להבין סיבת המניעה, לא נשאו פרי. פנייה בעניינו לפרקליטות המדינה הביאה למסירת תשובה שלילית, מסיבות בטחוניות.

12. תיק 9020 - קדם בג"צ

פנייה לפרקליטות המדינה בעניינו של מורה למוסיקה באוניברסיטת א-נג'אח בשכם.

הפונה הוא תושב עזה המועסק מזה 13 שנה באוניברסיטה בשכם במחלקה לאומנויות, במשרה מלאה. הרשות הישראלית מונעת ממנו לצאת את עזה ולהיכנס לתחום שכם, איסור שמשמעו גדיעת מקור פרנסתו ושליכת חופש התנועה שלו. טרם נפלה הכרעה.

13. תיק 9069 - קדם בג"צ

פנייה לפרקליטות המדינה בעניינו של תושב מזרח ירושלים המבקש להיכנס לעזה לרגל עבודתו כשחקן תיאטרון או למטרות אישיות. הפונה, יליד 1953, נשוי ואב לשמונה, הוא שחקן המוכר לשוחרי תיאטרון ברחוב הערבי והיהודי בישראל ומחוצה לה. הוא הופיע בין היתר בפסטיבל התיאטרון הישראלי שהתקיים בחיפה, בחסות הגב' לאה רבין, שם קיבל התיאטרון בו הוא חבר פרס ראשון למשחק. כמו כן קיבל לפני זמן מה פרס ראשון עבור משחקו בפסטיבל התיאטרון הבינלאומי בטוניס, בו השתתפו 26 מדינות. עתה הוא מכהן כנשיא אגודת התיאטרון הפלסטיני. לאחרונה הזמינה FRIDRICH EBERT STIFTUNG - התומכת בפעילויות רבות גם בישראל, את השחקן להופיע במסגרת סדנה שעניינה חינוך לאזרחות ודמוקרטיה לקראת הבחירות ברש"פ. המפקד הצבאי הישראלי אסר על כניסתו לרש"פ. טרם נפלה הכרעה.

14. תיק 9049 - קדם בג"צ

פנייה לפרקליטות המדינה כדי שהרשות הישראלית תתיר ביקורו של תושב קטר, המפרץ הפרסי, בעזה, אצל בני משפחתו. אמו של המבקש היא תושבת עזה, בת 79. עוד חיים בעזה אחיו, אחותו ובני משפחותיהם. האם הגישה 3 בקשות למתן רשיון ביקור לבנה. כל בקשותיה סורבו.

בהסכם אוסלו II נכתב בהקשר זה כי:

PERSONS FROM COUNTRIES NOT HAVING DIPLOMATIC RELATIONS WITH ISRAEL WHO VISIT THE GAZA STRIP AND THE WEST BANK SHALL BE REQUIRED TO OBTAIN SPECIAL VISITOR'S PERMIT TO BE ISSUED BY THE PALESTINIAN SIDE AND CLEARED BY ISRAEL (ANNEX III, ART. 28, 13 A.).

טרם נפלה הכרעה.

ג. חופש התנועה (לא כולל עזה)

15. תיק 8631 - קדם בג"צ

פנייה לפרקליטות המדינה בעניינו של תושב חברון שנחקבל ללימודים באוניברסיטה העברית בירושלים אולם הצבא אינו מנפיק לו היתר כניסה לירושלים לצורך לימודים. הפונה סיים לימודי הסטוריה לתואר ראשון באוניברסיטת חברון ומבקש להמשיך לימודיו לתואר השני באוניברסיטה העברית. הוא קיבל היתרי כניסה לירושלים בכל פעם שנזקק להיתר. בעת הפנייה לפרקליטות הוא החזיק בהיתר כניסה לירושלים לצורך עבודה. הסירוב להיתר לצורך לימודים נובע מנוהל חדש שקבע הצבא, לפיו לא יינתנו היתרים ללימודים בירושלים לסטודנטים שבעבר לא למדו כאן ו/או לסטודנטים שכן למדו במוסדות לימוד בירושלים, אבל לא החזיקו בהיתרים כניסה רשמיים של הצבא. לאחר כחודש נענתה הבקשה בחיוב. הפונה קיבל היתר כניסה לירושלים לצורך לימודים.

16. תיק 8282

עתירה 6796/95 - יוסף מוצלח נגד מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית בעניין סירוב המפקד הצבאי לחדש למר מוצלח את היתר הכניסה לישראל לצורך עבודה. עד נובמבר 1994 קיבל מר מוצלח היתרים ברציפות ומאז לא עזרו כל פניותיו, פניות מעבידו ופניות המוקד להגנת הפרט. העתירה טרם נדונה.

17. תיק 7541 - קדם בג"צ

הפונה, יליד 1971 מבית סחור, נפת בית לחם, נפגע שנת 1985 מפיצוץ חפץ ששיחק בו וכתוצאה מכך נקטעו שתי ידיו. פנייתו למוקד באה בעקבות סירוב המנהא"ז לאפשר כניסתו לירושלים לצורך לימוד נהיגה בבית ספר לנהיגה (שאין כמוהו בשטחים) במכונית המותאמת למגבלותיו. במקביל ביקש לצאת לירדן כדי להתקין פרותזות.

גם בקשה זו לצאת לירדן סורבה במנהא"ז.
פנייה נוספת למנהא"ז בנסיון להביא לאישור יציאתו לירדן, נענתה בחיוב, אולם בהיותו בן 24, הריהו כפוף לתקנה לפיה גברים בקבוצת הגיל 16 עד 25 היוצאים לחו"ל, חייבים לשהות בחו"ל 9 חודשים טרם שמותרת חזרתם.
לפיכך נערכה פנייה לפרקליטות המדינה בעניין 2 הנושאים: היתר יציאה לירדן לצורך התקנת פרותזות ללא הגבלת זמן, וכן היתר כניסה לישראל לצורך לימודי נהיגה בהתאם לצרכיו.
שני הנושאים נענו בחיוב.

18. תיק 8443 - קדם בג"צ

תושב קלקיליה הוזמן ע"י אוניברסיטת מאסטרסט בהולנד להשתלמות בת שלושה חודשים בהולנד במסגרת מילגה מיוחדת. האיש פנה למינהל האזרחי בבקשה לקבל תעודת מעבר וסורב.
המוקד פנה וביקש הנפקת תעודת מעבר עבורו ולחלופין, היתר יציאה דרך ירדן. גם בקשות אלה סורבו.
גם פנייה לפרקליטות המדינה לא עזרה - הבקשה סורבה.
האיש אינו רשאי לצאת מהגדה לכל מקום שהוא.
המשך הטיפול בעניינו במסגרת עתירה לבג"צ.

19. תיק 31256 -

עתירה 5633/95 - המוקד להגנת הפרט ו-12 תושבי הגדה נגד שר הבטחון ומפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית בעניין סירוב המפקד הצבאי להתיר יציאתם לירדן (דרך הגשרים) או למחוזות אחרים (דרך נתב"ג) של העותרים.

העתירה טרם נדונה.

בין העותרים תושב חברון, בן 23, המבקש לצאת לירדן כדי להתחתן שם. בשל גילו הותנתה יציאתו בשהות של 9 חודשים טרם שיוכל לשוב, מתוקף צו צבאי.
בנוסף לנסיון בעתירה זו לאפשר יציאתם של העותרים, תוקפת העתירה את הצו הכופה שהות של 9 חודשים בחוץ לבני קבוצת הגיל 16 עד 25.

20. תיק 31257

עתירה לבג"צ 7034/95 - המוקד להגנת הפרט, עמותת רופאים ישראלים פלסטינים לזכויות אדם ו-15 עותרים נוספים נגד מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, בבקשה להתיר יציאתם לחו"ל, דרך גשרי הירדן ודרך נתב"ג לצרכים שונים.
כל העותרים מנועי יציאה מ"סיבות בטחוניות", ביניהם כמה הנזקקים לטיפולים רפואיים בחו"ל.
העתירה טרם נדונה.

21. תיק 7781 - קדם בג"צ

תושב מזרח ירושלים, מבקש לצאת לירדן לביקור משפחה. ביוני 1994 יצא לגשר, והוחזר משם ע"י משטרת ישראל. בעקבות פניית המוקד בעניינו למשרד הפנים נתקבל סירוב להתיר יציאתו "מטעמים בטחוניים". פנייה בעניינו לפרקליטות המדינה לא הועילה. משרד הפנים מסרב לאפשר יציאתו.

22. תיק 7786 - קדם בג"צ

הפונה, בן 26 מנפת טולכרם, זקוק להשתלת כליה בירדן, לאחר שהשתלת כליה שנערכה בארץ, לא עלתה יפה. המנהא"ז סירב להתיר יציאתו לירדן. האיש הגיע לגשר באפריל 1994 עם אמו ואחיו הצעיר (שתורם את כלייתו להשתלה) שם מנעו יציאתו. המוקד פנה בעניינו לרשויות ונענה כי לא תותר יציאתו בשל סיכון בטחון האזור. נערכה פנייה לפרקליטות המדינה. נתקבלה תשובה חיובית. כאשר הגיע לגשר, שוב מנעו יציאתו - הפעם בשל טעות ביורוקרטית. לאחר יומיים נוספים יצא האיש לירדן לצורך הניתוח.

23. תיק 8155 - קדם בג"צ

תושבת בית ג'אללה, מבקשת היתר כניסה לירושלים להשלמת לימודי סיעוד. היא השלימה את לימודיה העיוניים, שנמשכו 4 שנים, במכללה באל-בירה. בתום 4 השנים חייב כל תלמיד לעבור הכשרה מעשית בבית החולים מקאסד בירושלים, כתנאי לקבלת תעודת הסמכה. המנהא"ז סירב להנפיק לה היתר כניסה לירושלים. המוקד קיבל אף הוא תשובה שלילית לבקשה, כאשר פנה בנדון לרשות. הנימוק לסירוב נעוץ בנוהל החדש, שאינו מאפשר לימודי סטודנטים בירושלים, פרט לאלה שכבר החלו בלימודים. בעקבות פנייה לפרקליטות המדינה - קיבלה הסטודנטית היתר כניסה.

ד. תושבות, איחוד משפחות וביקורי משפחות

24. תיק 2798

עתירה לבג"צ 5005/95 - עלא ונור סנדוקה (קטינים) באמצעות אמם, מונא עפורי, תושבת הגדה, נגד שר הפנים, בעניין סירוב משרד הפנים לאשר מעמד תושבות לאם בירושלים. הילדים תושבי ירושלים. אמם תושבת שכם. אביהם תושב ירושלים, ומרצה עונש מאסר בגין פעילות באינתיפאדה. בני המשפחה מתגוררים בירושלים מאז נישאו בני הזוג, בתחילת שנות השמונים. בקשת אחמ"ש שהגיש האב עבור אשתו, סורבה. אמם של הילדים נדרשה ע"י משרד הפנים לעזוב מיד את ירושלים לשכם. בעקבות הגשת העתירה, הציע משרד הפנים להעניק לאם מעמד של תושבת